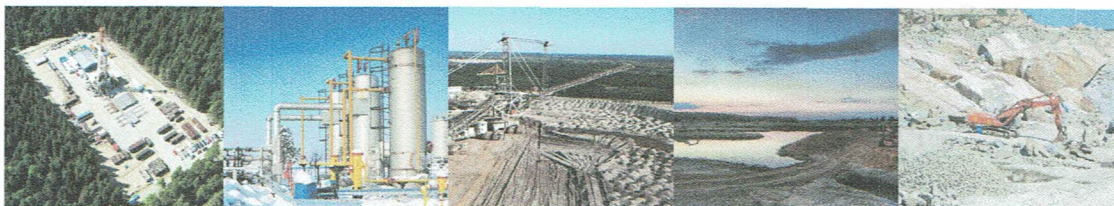

Akceptuję
11.12.17

PREZES
WYŻSZEGO URZĘDU GÓRNICZEGO

Adam MIREK

Strategia działania Urzędów Górniczych na lata 2018-2020

Wyższy Urząd Górniczy

© Copyright by Wyższy Urząd Górniczy, Katowice 2017

e-mail: wug@wug.gov.pl

www.wug.gov.pl

www.wug.bip.info.pl

Wyższy Urząd Górniczy

ul. Poniatowskiego 31

40-055 Katowice

Spis treści

Misja i wizja	4
----------------------	----------

Wstęp	5
--------------	----------

Przyjęte cele strategiczne na lata 2018–2020:

CEL 1. Poprawa bezpieczeństwa pracy i ochrona zdrowia górników	7
---	---

CEL 2. Ograniczenie liczby wypadków i niebezpiecznych zdarzeń w związku z wyrobami stosowanymi w górnictwie	8
---	---

CEL 3. Optymalne zagospodarowanie złóż kopalin oraz ograniczenie uciążliwości oddziaływania górnictwa na ludzi i środowisko	8
--	---

CEL 4. Stworzenie nowych ram działania urzędów górniczych w dziedzinie komunikacji społecznej	9
---	---

Podsumowanie	10
---------------------	-----------

Misja

Wykonując służbę publiczną, dążymy do poprawy bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia górników, optymalnego zagospodarowania złóż kopalin oraz ograniczenia uciążliwości oddziaływania górnictwa na ludzi i środowisko.

Wizja

Urzędy górnicze są postrzegane jako organizacja specjalistyczna i przyjazna obywatelom. Działamy w sposób zaplanowany, stosując nowoczesne narzędzia pracy. Nasi eksperci kontrolują i doradzają. Rozwiązujemy problemy polskiego górnictwa.

Wstęp

Urzędy górnicze realizują swoją misję od 95 lat. Już wtedy uznano, że bezpieczne i higieniczne warunki pracy górników są dobrem wymagającym szczególnej, instytucjonalnej ochrony ze strony państwa polskiego. Na przestrzeni niemal wieku funkcjonowania nadzoru górniczego za konieczne przyjęto także stworzenie państwowego nadzoru nad działalnością górnictwem dla zapewnienia racjonalnego gospodarowania zasobami złóż i ograniczania negatywnych wpływów górnictwa na środowisko. Te nadrzędne zadania ciągle pozostają aktualne. Przesunięciu ulegają jednak priorytety w ramach głównych obszarów działania, stosownie do dynamiki przeobrażeń samego górnictwa. Aby sprostać nowym wyzwaniom, w perspektywie najbliższych trzech lat urzędy górnicze podejmą działania, które w większym stopniu przybliżą nadzór górniczy do ideału organizacji sprawnej, specjalistycznej, umiejętnie łączącej funkcje kontrolne i doradcze, a przy tym komunikującej swoje działania w sposób czytelny dla społeczeństwa.

Przemysł wydobywczy to branża, która stale podlega różnym przemianom. Postępuje proces przekształceń przedsiębiorstw, ich struktury, zatrudnienia, stosowanych technologii oraz metod zarządzania. W górnictwie węglowym, w miejsce starych zakładów, w których eksploatacja staje się nieopłacalna, powstają nowe podmioty. Dzięki temu rodzimy węgiel na wiele lat pozostanie podstawowym surowcem dla polskiej energetyki. Swoją kluczową pozycję w polskiej branży wydobywczej utrzymuje górnictwo miedziowe. Jednocześnie stale rozwija się branża surowców skalnych oraz górnictwo otworowe.

Przekształceniom tym towarzyszy znaczna fluktuacja zatrudnienia w górnictwie, co może stanowić istotny czynnik ryzyka wystąpienia niebezpiecznych zdarzeń w zakładach górniczych. Wciąż niepokoi liczba wypadków, których przyczyny leżą po stronie tzw. czynnika ludzkiego, tzn. wynikających z popełnianych przez pracowników błędów i zaniedbań. Zbyt często wypadki te mają związek z ruchem maszyn i urządzeń. Liczba chorób zawodowych utrzymuje się ciągle na niepokojąco wysokim poziomie.

Uzyskanie szerokiej akceptacji dla eksploatacji kopalin wymaga dialogu społecznego, przy jednoczesnym podnoszeniu standardów ochrony środowiska przed negatywnym oddziaływaniem górnictwa. Istnieje w związku z tym potrzeba wypracowania nowych sposobów komunikowania się urzędów górniczych z otoczeniem, w tym z załogami kopalń i społecznościami lokalnymi.

Na działalność i kondycję branży górniczej mają wpływ nie tylko zmieniające się uwarunkowania organizacyjne oraz społeczno-gospodarcze. Funkcjonuje ona bowiem także w ramach regulowanych przez prawodawcę. Rok 2017 przyniósł wiele znaczących zmian w tym zakresie. Nowe przepisy dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych, ratownictwa górniczego, robót strzałowych, a także poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, lepiej odpowiadają wymaganiom współczesności. Stanowią także normatywną formę podwyższenia standardów bezpieczeństwa w polskim górnictwie, istotnie uzupełniając katalog innowacyjnych rozwiązań wypracowywanych w ramach realizowanego od kilku lat strategicznego projektu badawczego „Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach”. Wymagają jednocześnie kompleksowego zaangażowania nadzoru górniczego w intensywny proces ich popularyzacji oraz wprowadzania do stosowania w zakładach górniczych. Działania urzędów górniczych w tej dziedzinie wiążą się z koniecznością poszukiwania nowoczesnych konstrukcji prawnych oraz kreowania dobrych praktyk w poszczególnych gałęziach górnictwa, a także z potrzebą wdrażania optymalnych form współpracy w tym zakresie z licznymi interesariuszami, w szczególności przedsiębiorcami, rzeczoznawcami oraz jednostkami naukowymi. Prowadzenie działalności w tak dużej skali wymaga planowania w wieloletniej perspektywie.

Biorąc zatem pod uwagę wyzwania współczesności, kierownictwo Wyższego Urzędu Górniczego podjęło decyzję o uchyleniu dotychczasowej „Strategii działania urzędów górniczych na lata 2015–2018” i opracowaniu niniejszego dokumentu.

Cele strategiczne na lata 2018-2020

Mając na uwadze naszą misję oraz stojące przed nadzorem górniczym nowe wyzwania, wyznaczyliśmy 4 cele strategiczne na okres najbliższych trzech lat.

Cel 1.: Poprawa bezpieczeństwa pracy i ochrona zdrowia górników

Utrzymanie trendu spadkowego wypadkowości w polskim górnictwie pozostaje priorytetem nadzoru górniczego. Dlatego też będziemy dążyć do poprawy skuteczności prowadzenia działalności kontrolno-nadzorczej w zakładach górniczych.

Celem zmniejszenia liczby wypadków spowodowanych tzw. czynnikiem ludzkim będziemy promować wśród pracowników zakładów górniczych kulturę bezpieczeństwa, wykorzystując przy tym zarówno sprawdzone już metody, jak i nowoczesne rozwiązania w dziedzinie komunikacji. Wykorzystanie wielu kanałów informacyjnych pozwoli nam na dotarcie do jak najszerzej grupy odbiorców.

Nie wszystkim zdarzeniom można jednak zapobiec. Polskie górnictwo charakteryzuje się trudnymi warunkami geologiczno-górnictwymi i występowaniem niemal wszystkich zagrożeń naturalnych znanych w górnictwie światowym. Dlatego tak istotne jest utrzymanie sprawności służb ratownictwa górniczego. Będzie temu służyć systematyczna, problemowa kontrola jednostek ratownictwa górniczego oraz kopalnianych stacji ratownictwa górniczego w podziemnych zakładach górniczych i zakładowych stacji ratownictwa górniczego w otworowych zakładach górniczych.

Szczególną uwagę poświęcimy jakości szkoleń prowadzonych dla osób zatrudnionych w ruchu zakładów górniczych oraz kontroli warunków pracy panujących w zakładach górniczych.

Będziemy również kontynuować inicjowanie nowych oraz wdrażać wyniki zakończonych projektów badawczych z dziedziny bhp, opierając się o ustalenia komisji powoływanych do zbadania przyczyn i okoliczności zaistniałych wypadków.

Cel 2.: Ograniczenie liczby wypadków i niebezpiecznych zdarzeń w związku wyrobami stosowanymi w górnictwie

Postęp technologiczny jest kluczowym czynnikiem poprawy stanu bezpieczeństwa w górnictwie. Nowocześniejszy, bardziej niezawodny sprzęt to mniejsza liczba niebezpiecznych zdarzeń. Wyższy Urząd Górniczy będzie w dalszym ciągu inspirował wdrażanie innowacyjnych rozwiązań technicznych w górnictwie. Jednocześnie, wykonując rolę organu nadzoru rynku oraz organu wyspecjalizowanego w zakresie kontroli wyrobów, będziemy dbać o to, by stosowane w górnictwie wyroby spełniały wysokie standardy bezpieczeństwa i były dostosowane do lokalnych warunków.

Będziemy także współpracować z innymi organami, przedsiębiorcami oraz jednostkami notyfikowanymi w celu skutecznego eliminowania z rynku takich wyrobów, których stosowanie może prowadzić do niebezpiecznych zdarzeń w górnictwie.

Kontroli i nadzorowi poddane zostaną także nowe lub dotychczas niestosowane w polskim przemyśle wydobywczym technologie, w tym związane z poszukiwaniem i wydobywaniem ropy naftowej oraz gazu na Morzu Bałtyckim.

Cel 3.: Optymalne zagospodarowanie złóż kopalin oraz ograniczenie uciążliwości oddziaływania górnictwa na ludzi i środowisko

W celu zapewnienia racjonalnego gospodarowania bogactwami mineralnymi Polski sprawujemy nadzór i kontrolę nad gospodarką zasobami kopalin w procesie ich wydobywania. Podejmiemy inicjatywę doskonalenia metod kontroli gospodarki złóż. Będziemy także pogłębiać współpracę z organami koncesyjnymi oraz promować dobre praktyki wśród przedsiębiorców górniczych, gdyż działania te stanowią istotny element wspomagający skuteczną realizację naszych zadań.

Nie ulega wątpliwości, że działalność górnicza oddziałuje na środowisko. Poprzez działalność kontrolną będziemy dążyć do przestrzegania przez przedsiębiorców odpowiednich przepisów prawa służących minimalizacji negatywnego wpływu górnictwa na środowisko, a także ograniczenia uciążliwości działalności górniczej dla społeczności lokalnych.

Nielegalne wydobywanie kopalin pociąga za sobą degradację środowiska naturalnego, zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego, naruszenie zasad uczciwej konkurencji i prawa własności złóż. W celu zwalczania tego procederu urzędy górnicze będą doskonalić prowadzenie postępowań w sprawie ustalenia tzw. opłaty podwyższonej.

Cel 4.: Stworzenie nowych ram działania urzędów górniczych w dziedzinie komunikacji społecznej

Zwiększenie akceptowalności społecznej dla działalności górniczej wymaga tworzenia platform dialogu oraz współpracy wielu grup interesu – przedsiębiorców, przedstawicieli samorządów czy obywateli. Mając powyższe na uwadze, chcemy budować mechanizmy służące konstruktywnej i merytorycznej dyskusji na temat górnictwa. Nasze doświadczenie i wiedza ekspercka mogą stanowić fundament takiej dyskusji.

Będziemy wspierać działalność zespołów porozumiewawczych, a także powołanych przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego komisji do opiniowania stanu bezpieczeństwa powszechnego, związanego z ruchem zakładu górniczego, stanu bezpieczeństwa pracy w górnictwie oraz stanu rozpoznania i zwalczania zagrożeń w zakładach górniczych. Będziemy także analizować potrzeby w zakresie tworzenia dodatkowych form efektywnej współpracy z interesariuszami.

Chcemy sprawniej i szerzej informować o naszej działalności, wykorzystując nowoczesne kanały informacyjne, a jednocześnie wsłuchując się w głosy i opinie wszystkich podmiotów zainteresowanych działalnością górniczą.

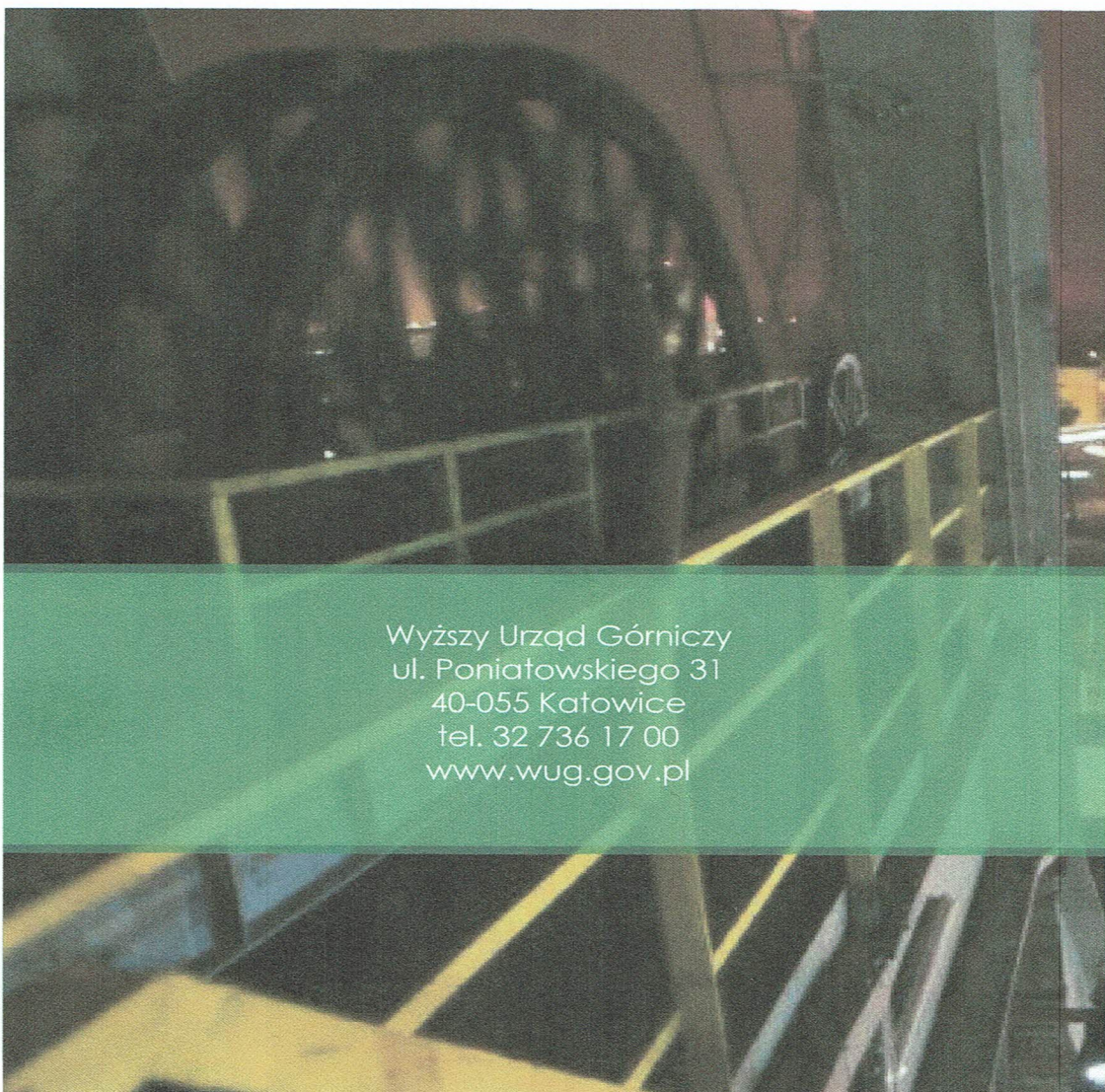
Będziemy korzystać z najlepszych praktyk w zakresie nadzoru górniczego, rozwijając w tym celu współpracę z naszymi odpowiednikami w innych krajach.

Podsumowanie

Na lata 2018–2020 strategia nadzoru górniczego jest wyrazem naszej misji i istoty działań, których celem jest poprawa bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia górników, optymalnego zagospodarowania złóż kopalin oraz ograniczenie uciążliwości oddziaływania górnictwa na ludzi i środowisko. Zastępuje ona wcześniejszy dokument, przyjęty na lata 2015–2018, z uwagi na szereg zaistniałych zmian w branży górniczej oraz aktualne potrzeby i oczekiwania środowisk związanych z polskim przemysłem wydobywczym.

Nasze strategiczne cele dostosowujemy do aktualnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych występujących w górnictwie. Zadania, które przed sobą stawiamy, będą realizowane m.in. poprzez dialog i współpracę z przedsiębiorcami górniczymi, administracją publiczną, środowiskami naukowymi oraz organizacjami związkowymi i społecznymi.

Jesteśmy przekonani, że realizacja strategii wpłynie pozytywnie na stan bezpieczeństwa i higieny pracy w polskim górnictwie, zaowocuje minimalizacją negatywnego wpływu górnictwa na środowisko i przyczyni się do tworzenia przez przedsiębiorców górniczych istotnej wartości dodanej dla społeczności lokalnych.

Wyższy Urząd Górniczy
ul. Poniatowskiego 31
40-055 Katowice
tel. 32 736 17 00
www.wug.gov.pl

Katowice 2017